

## **BOG GORA, BOG DOLINA...**

**„Tada je izišao izraelski kralj; zarobio je konje i kola i nanio Aramejcima težak poraz. Tada pristupi prorok izraelskom kralju i reče mu: “Hajdemo! Ohrabri se i razmisli dobro što ti je činiti, jer će dogodne aramejski kralj napasti na te.”**

**Sluge su savjetovale aramejskog kralja:**

**NJIHOV BOG JE BOG GORA, I ZATO SU BILI JAČI OD NAS. ALI AKO SE POBIJEMO S NJIMA U RAVNICI, SIGURNO ĆEMO MI BITI JAČI OD NJIH.**

**Učinimo dakle ovako: ...Zatim skupi sebi veliku vojsku kolika je bila ona koju si izgubio, toliko konja i toliko kola. Tada ćemo se pobiti s njima u ravnici, i sigurno ćemo ih nadvladati.”**

**On ih poslušao i učini tako.**

**Na početku godine Ben-Hadad podiže Aramejce i pođe na Afek da vojuje s Izraelom. Izraelci se podigoše i krenuše protiv njih.**

**I utaboriše se Izraelci pred njima kao dva mala stada koza, dok su Aramejci prekrili zemlju.**

**Tada pristupi Božji čovjek izraelskom kralju i reče: “Ovako veli Jahve: „Zato što Aramejci KAŽU ZA JAHVU DA JE BOG BREGOVA I DA NIJE BOG RAVNICA, JA ĆU PREDATI U TVOJE RUKE OVO SILNO MNOŠTVO DA SPOZNATE DA SAM JA JAHVE`.”**

**Sedam dana bijahu utaboreni jedni sučelice drugima.**

**Sedmoga dana zametnu se boj i Izraelci poubijaše Aramejce, stotinu tisuća pješaka u jedan jedini dan.**

Biblija, 1.kr.20

Bog se objavio svom narodu kao sveprisutni svemogući Bog.

Njegov narod je živio sa veličinom ove spoznaje, sa snagom ove spoznaje, dok poganski narodi nisu poznavali svemogućeg sveprisutnog Boga.

Njihovi „bogovi“ su bili zemljani, ograničeni, podijeljeni...

Mentalitet vjernika zasniva se na vjeri u upravo ovako velikog Boga. Njegova vjera može biti mala ili velika, ali njegova vjera je zakačena, usidrena, u upravo takvoga Boga. Ostalo je rast, zauzimanje područja vlastitog uma vjernika širenjem te iste vjere. Upravo takve vjere, u svemogućeg sveprisutnog Boga.

Bog sam se tako predstavio i vrijeđa ga nevjera u takvu stvar, vrijeđa ga omalovažavanje.

Jedan biblijski prijevod ovako to piše:

„A bez vjere nemoguće je omiljeti Bogu jer tko mu pristupa, vjerovati mora da postoji i da je platac onima koji ga traže.“

Zemaljski narodi se mogu međusobno igrati sa svojim lažnim, malim, lokalnim bogovima, ali kada u svom mentalitetu gluposti nevjernički narod takne u Božju svojinu, narod njegove baštine, onda je to mjesto gdje matematički i logički principi, principi zemaljskog iskustva i principi bilo kakvog zemaljskog uzdanja u koje se uzdaju za pobjedu ovi nevjernički narodi, jednostavno više ne vrijede.

Iz svoga osobnog životnog iskustva mogu reći da su ovakvi izazovi, bili moje najlakše dobivene bitke.

Kada kažem „mentalitet nevjernika“, mislim na mentalitet poganskih naroda, ali i na neosvojeni prostor u umu malovjernog vjernika. Prostoru koji treba osvojiti za vjeru, prostoru njegovog uma u kojem vlada nevjera.

Da bismo shvatili kako stvari stoje u tim neosvojenim dijelovima malovjernog uma, najlakše je proučiti kako misle poganski narodi, poganski mentaliteti.

Pa pogledajmo:

### **Sluge su savjetovale aramejskog kralja:**

**NJIHOV BOG JE BOG GORA, I ZATO SU BILI JAČI OD NAS. ALI AKO SE POBIJEMO S NJIMA U RAVNICI, SIGURNO ĆEMO MI BITI JAČI OD NJIH.**

I danas, oni koji savjetuju „kraljeve“ moraju biti uglednici, moraju imati riječ sa pozadinom. Ovakav savjetnik treba imati: svijest o stanju oba naroda, i u mudrosti dati njihovu prijemosnicu.

Ovi savjetnici su išli logikom i iskustvom svoga naroda, logikom i iskustvom dotadašnjih susreta svoga naroda sa drugim poganskim narodima.

Međutim, sada su naišli na onaj narod o kojem sam već govorila kao o „narodu koji se ne ubraja među druge narode“. Logika, način, duhovna stvarnost ovakvoga naroda je nadilazila sve što je znao i u što se uzdao ovaj poganski aramejski narod.

Sve što se dešava na ovom svijetu, dešava se što, u krajnjoj liniji rečeno, Bog to dozvoljava. Bog je jedini pobjednik i od Boga je pobjeda.

I ovaj poganski narod je bio potučen.

Možemo gledati ovaj povijesni događaj, kao davni događaj ljudi neosvijetljenih spoznajom. Ali danas se dešavaju iste ove stvari, isti ovaj stav, i zapadni svijet ih smatra zanimljivima, privlačnima i poučnima.

Na primjer:

Kada zapadnjačke ekspedicije idu na Tibet, onda teško da ijedna ne snimi one male zastavice na tibetskim visoravnima, koje onako u nizu vijore na planinskom vjetru, i onako šarene upadaju u oči na monotonj pozadini tibetanskog snijega, leda i kamena.

Te zastavice su žrtve lokalnim duhovima, priznanje njihove vlasti na tim područjima, znak pokornosti onog koji je postavlja i traženje njihove zaštite.

Te zastavice se vijore na najvećim visovima zemlje.

A narod kršćanske kulture privlači ova poganska tradicija.

Reći ću nešto o lokalnim duhovima.

Kao što postoje kršćani i nekršćani, tako postoje i kršćanska područja i nekršćanska područja na zemlji. Na svakom od tih područja postoje nebeski autoriteti. Na kraju, glavni autoritet je samo jedan. Svemogući Bog.

Ovo, na kraju, je ono što pogani ne razumiju. Međutim, to „na kraju“ znači: na kraju svakoga slijeda linije autoriteta, ali i na kraju vremena.

Na nekršćanskim područjima se komodaju nekršćanski duhovi. Oni imaju svoje svećenike i narod ih pohodi za savjet, za žrtvu... U slučaju gornjeg primjera, narod žrtvuje npr. da umilostive lokalne duhove da im daju dobro vrijeme za premještanje stada...

Već Biblija govori o dodirima različitih naroda i različitih područja, i piše:

„Mi ne znamo običaja ovih naroda.“

Drugim riječima: mi ne znamo bogove ovog područja na koji smo došli i način na koji su ih ovi narodi slavili.

Bogu pripada sva zemlja, kršćanima pripada sva zemlja. Duhu kršćana pripada sva zemlja.

Ipak, stvari stoje kako sam rekla.

Zgodno je misliti da stvari stoje ovako samo na nekršćanskim područjima. Ali nije tako. Ova situacija je samo krajnost.

Kako stoji situacija sa umom zapadnjaka u odnosu na kršćanstvo, tako stoji i sa područjima zapadnjaka u odnosu na kršćanstvo.

Brda i doline su samo brda i doline. Međutim, na uzvišicama je „zrak čistiji“, i pruža se širi pogled.

Bog je pozvao Abrahama na goru i rekao mu da sve što vidi da će mu On dati u

baštinu. Gora nije bila jako velika, ali ono što je Abraham vidio, to danas pripada Abrahamovom potomstvu, Izraelu. Otprilike. Bog je rekao svoje.

Zbog tih prednosti, te uzvišice su bile dobra mjesta za duhovne obrede. Zemaljske stvari su ostajale dolje, a nebeske su bile bliže. To je bilo dobro mjesto za duhovne zavjete. Bilo je dobro mjesto za smještanje duhova višeg autoriteta, za njihov širi horizont i šire područje vladanja.

U principu, kada je neko posebno zemljopisno obilježje dominiralo određenim područjem, to je obilježje postajalo prirodni hram nekoga duha.

Bog je stvorio zemlju kao njegov prirodni hram. Ipak, kroz sve civilizacije svijeta, mi možemo vidjeti kako su ti nekršćanski duhovi prisvojili slavu sebi, i kako su ljudi u neznanju i zalutalosti odavali počast njima, mjesto Bogu.

Upečatljiva zemljopisna obilježja nekoga prostora, kao takva dominiraju prostorom i tako ulaze u sam čovjekov duh. To je ono iskonsko divljenje čovjeka prema veličini, veličini koja bi ga trebala podsjetiti na Boga.

Kada je Bog obećao Abrahamu veliko potomstvo, mada Abraham tada nije imao sina a imao je već blizu 100 godina, Bog je izveo Abrahama vani u noć i pokazao mu noćno zvjezdano nebo. Rekao je Abrahamu, da će mu potomstvo biti brojno kao zvijezde na nebu.

Ta slika, ta veličina, kroz Abrahamove oči, kroz noćnu tišinu, kroz dominantnu zvjezdanu svjetlost u noći, je ušla u sam Abrahamov duh.

Ono što je svojom veličinom u prirodi nadilazilo čovjeka, podsjećalo je na Onoga koji nadilazi veličinom čovjeka.

Ovakvo obećanje, Božja duboka riječ u čovjekovom srcu, bilo je zapečaćeno slikom prirode u samom čovječjem duhu.

Svakodnevna pojava ove slike, odnosno svakodnevno podsjećanje na obećanje, bilo je nemoguće odlijepiti od čovjeka. Ovakva slika u čovječjem duhu je imala snagu da pokori vjeri čovječji um.

Abrahama je ona godinama čuvala u vjeri, unatoč njegovoj poodmakloj dobi, unatoč godinama ovog neostvarenog obećanja.

Jačina prirodnih utjecaja u odnosu na duh čovjeka je takva, ne samo za Abrahama i ne samo za odnos čovjeka i Boga. Poganske kulture, poganski bogovi također koriste ovaj utjecaj. Samo što je ovaj utjecaj utemeljen na strahu u čovjeka.

Za ovo su primjer one spomenute zastavice na Tibetu.

Određena područja na zemlji usadila su i određen strah u čovjeka.

Planine i planinski putovi odnosili su mnogo života. Ali i doline: nerodne godine i poplave...

Ovi događaji oblikovali su čovjekovu vjeru u određene duhove na određenim područjima. Ti duhovi, koji su, preko ovih događaja, naišli na čovječji strah i time prijemljivost za njih, i oni su oblikovali kod čovjeka svoj način njihovog čašćenja.

Ovakav odnos je stvorio „narod određenog područja“ i „vjeru određenog područja“, odnosno „boga određenog područja“..

Zato Aramejci, savjetnici aramejskog kralja u, na početku navedenom tekstu, nisu tek tako rekli:

**„ Njihov bog je bog gora, i zato su bili jači od nas, ali ako se pobijemo s njima u ravnici, sigurno ćemo mi biti jači od njih. “**

Ali kao što sam rekla, Bog nije bio od ovakvih „bogova“:

**„Ja sam Jahve, Bog tvoj sve od zemlje egipatske: drugog Boga osim mene ne ljubi! Osim mene nema spasitelja. “** Biblija

I zato, kada je ovaj poganski mentalitet spustio Boga među poganske „bogove“, Bog je reagirao:

“Ovako veli Jahve:

**„Zato što Aramejci kažu za Jahvu da je bog bregova i da nije bog ravnica, ja ću predati u tvoje ruke ovo silno mnoštvo da spoznate da sam ja Jahve.” “**

I Božji narod je spoznao:

**„...utaboriše se Izraelci pred njima kao dva mala stada koza, dok su Aramejci prekrili zemlju...**

**...i Izraelci poubijaše Aramejce, stotinu tisuća pješaka u jedan jedini dan. “**

Bog je pobjednik.

Onaj tko ga izaziva, u gluposti nevjerničkog zemaljskog mentaliteta, taj je gubitnik.

## **BOG GORA I DOLINA U NAŠOJ SREDINI**

Mi možemo govoriti o bogovima određenih područja kroz priče iz prošlosti ili kroz priče mentaliteta stranih naroda. Međutim, to nije svrha ovoga teksta. Sve ovo sam navela da bi shvatili stanje duhovne stvarnosti na zemlji, kako kod nekršćana, tako i kod kršćana.

Dakle, preko prvog ekstremnog primjera, jedne nekršćanske kulture, pokazati kako stoje stvari u zapadnom svijetu, svijetu „kršćanske“ kulture.

Zapadna kultura je tehnikom svladala strah od prirode.

Međutim, duhovne stvari se time nisu promijenile. Zapadna kultura je stvorila novu vrstu „planina“ i novu vrstu „dolina“. Stvorila je marke, gigantске firme, zdanja, institucije, velika imena. Stvorila je jake države, valutu...Stvorila je duhovne planine i duhovne doline. A one nisu ništa manje velike i opasne, od onih prirodnih.

Od ovakvih tvorevina se ustrašuju i poodrasli kršćani.

Postoje stvari koje su narasle tako velike pod Božjim blagoslovom. Ali, problem je u tome da sve teži da postane bog. Ovakve stvari postaju sredstva za poziciju zemaljskih bogova, i takvi sklopovi postaju duhovna brda u našim sredinama. Ove stvari, osobe i duhovne stvarnosti iza njih, nalaze smisao svoga postojanja u tome da vladaju čovjekom, a ne čovjek njima.

I tu je problem.

Princip neba je : Tko hoće biti prvi, neka bude zadnji, i sluga svima.

To zemaljski um, zemaljska ambicija ne može nositi.

U koju god zemlju dođete, lako se primijete ova brda.

Još lakše ona preko nekoliko granica.

Koliko one služe čovjeku, a koliko čovjek njima, to je odnos u kojem se prepoznaje lice i stupanj poganske religije te iste stvari, odnosno područja na kojem ona vlada.

Ovaj odnos se može potegnuti i na odnos samog čovjeka prema vlastitim stvarima. Odnosno da li on služi njima, ili one njemu. I koliko.

Kao i uvijek, i kao u glavnom primjeru u ovom tekstu, kada se sukobe ove poganske duhovne stvarnosti, odnosno brda, sa vjernikom, čovjekom Božjim, onda je to moment početka pada ovog brda.

Pitanje je samo: kada će taj pad biti vidljiv i fizički.

„Vjerom ćete premještati brda.“ Isus

Svaka kuća se gradi od stupova. I država je jedna kuća. Kvaliteta ovih stupova se procjenjuje jednostavnom provjerom: koliko služe čovjeku, a koliko čovjek njoj. Time i sama država može biti jedna od onih duhovnih planina.

Bog je dao čovjeku da gospodari. Ne nekolicini ljudi, nego čovjeku kao takvom. Dao mu je sve. I Krista. Sve što čovjek ne osvaja i čuva u pravdi takvog autoriteta je poganština, duhovna stvarnost života koja je ispod razine dane od Boga, čovjeku.

I čovjek joj ne treba služiti.

Ovo je istina, ali realizacija u stvarnosti ove istine, je hod. Početak je taj da čovjek ovo treba prihvatiti kao istinu svoga srca, a ostalo je dakle, hod.

Kako se boriti protiv ovih poganskih stvarnosti?

Ovih brda i dolina.

Kako se čuvati od njih?

Već sam rekla da su ovo teritorijalni duhovi. U principu, što se više vremena provodi na ovim teritorijima, to više influence ovog autoriteta ulazi u čovjeka. Ako je čovjek rođen na tom određenom području, onda je velika mogućnost da ih već ima duboko ugrađene.

Kako bilo, iz jedne i druge situacije se čovjek vadi prvo osvješćivanjem.

„Sve provjeravajte.“ Kaže Božja riječ.

Jasno, teško je provjeriti nešto čega nisi ni svjestan.

Zato biblijski psalmista za takve stvari kaže:

„Provjeri (ti Bože) ne idem li putem kobnim.“

A onda, treba raditi na onom negativnom utjecaju u sebi.

Sve oko nas je u težnji da postane bog, i da od nas oduzme vlast i slobodu: naš posao, naš brak...

Ali samo je samom čovjeku dano da to i bude: „Ta bogovi ste!“

Ta misao nam treba uvijek biti mjera.

Kao i Isus, ponekad se treba odmaknuti od svega. Na razdaljinu koja je nužna da bi se sagledala određena stvar, određen dio života. Udaljiti i mentalno i fizički.

Isus je odlazio sam na maslinsku goru, iznad Jeruzalema, da bi se molio.



Ponekad je teže svladati ove planine u sebi, dakle one koje smo upili u sebe, koje vrijede u našoj okolini, državi... nego najveće svjetske fizičke planine.

Biblija o tome piše:

„Bolji je onaj koji je osvojio sebe, nego onaj koji je osvojio grad.“

Za pobijediti ove velike planine u nama, vrijede ista pravila kao i za osvajanje velikih fizičkih planina.

U principu, bitne su tri stvari:

**1.** Naći tu, kako penjači kažu „iskru u sebi“, odnosno doći do duha u nama, života koji se hoće realizirati, ispoljiti. Kako Biblija piše o Gideonu, čovjeku sa Božjim zadatkom i čovjeku koji je mislio da ga nema snage za ostvariti ga:

„Idi sa tom snagom u sebi. “

**2.** Usmjeriti pogled ka nebu, ka Bogu. Usmjeriti dakle pogled iznad svih zemaljskih uzvisina, odnosno veličina i bogova. Na Najvećeg. Biblija piše da oblikujemo svoj um Kristovom misli. A njegova riječ je:

„Sve mogu u onom koji mi daje snagu. “

**3.** Imati na umu konkretne, određene, pojedinačne zadatke, za ovaj prelazak, konkretne Božje upute za svladavanje ovoga problema.

Božje strategije su često vrlo čudne, i često se dešava da ono što se čovjeku čini veliko, na kraju se razotkriva, preko ovih strategija, kao ono što je lomljivo sitnim stvarima. Uvijek iznova me ovo fascinira. A vidim, i druge.

Kao što sam već rekla, kršćani su djeca prostora i slobode, djeca Božjeg duha. Nebeski stanovnici.

Božji duh im daje taj vizionarski, nebeski um, i snagu za pobjedu, snagu da ne pokleknu pred bogovima zemlje.

Sve nam je dano. Nama. Ljudima. Dano da nam služi. Nema razloga da se ne razotkriju ove lažne planine, da se ne poravnaju, nama pred noge.

Snaga našega uma, snaga našega duha, oslonjena na Božju riječ, na Boga, je nemjerljiva sa zemaljskim bogovima. Ljudima ovakvoga mentaliteta dan je nebeski Božji autoritet.

Mi smo ti kanali za energiju neba na ovoj zemlji i sredstva za zemaljski blagoslov.



Na zemlji postoji red stvari, ali taj red podliježe Božjem redu, redu u kojem je čovjek glavni.

„Gospodar“, kako kaže Biblija.

O kojem god blagoslovu bila riječ, bilo da je određena marka auta, ekskluzivni klub, ili porijeklo, sve ima svoje mjesto dokle god se ne gazi srce.

Pravi blagoslov, je onaj pod Božjim autoritetom, onaj koji služi čovjeku.

Sve druge „redove“ će Bog poniziti za svoje dijete. Kada Njegovo dijete zatraži, kada dođu na red.

Ako mislimo drugačije, ako činimo drugačije, prevareni smo, zavedeni.

Biblija piše: „Zavedimo ga da ovladamo njime.“

Ovako, u ovom zavedenom stanju, se krši čovjekova snaga i njegov duh. Ona snaga koju mu je Bog dao. Ovako čovjek postaje rob.

U ovoj prevari, mi služimo drugim, zemaljskim bogovima. Služimo im svojim talentima, snagom, služimo im svojim umiranjem sebi, umiranjem svojim nadama, željama...

Mnogi ljudi su prognani iz svojih zemalja, svojih zemaljskih domovina, jer se nisu znali nositi sa ovim lokalnim duhovima. Ali, ne može se uvijek bježati. Ovaj rat nas ionako kad-tad stigne.

Biblija piše: “Sve nam je dozvoljeno, ali sve nije korisno.“

Bog nam daje mudrost za naš život. Na nama je da je uzmemo i prepoznamo svoju pravu korist. Da živimo nebeski način života na ovoj zemlji, da prepoznamo prave vrijednosti i stvarne cijene stvari na zemlji, da skrojimo svoj mudar svijet i svijetlimo time i drugima.

Pa, budimo mi bogovi, jer to zaista jesmo.

Možemo vladati u Božjem načinu autoriteta, jer smo stvoreni na sliku Božju. Samo mi smo na ovoj zemlji ovlašteni za to. Oni drugi vladaju, jer nismo osviješteni, jer nas nema na pravoj poziciji.

Ovakvo osvješćivanje je sazrijevanje, odrastanje.

Ovo je ono božansko, kreativno, autoritativno, nepobjedivo, nebesko u nama.

Čemu druge spuštati ispod sebe?

Čemu druge dizati iznad sebe?

U ovakvom načinu možemo imati sluge, robove. Ali, ne možemo imati prijatelje.

Sve je ovo duhovno nezdravo. Ono što radiš, i tebi će raditi. Ovo je jedan nezdravi lanac ropstva predvođen zlim stvarnostima.

Od ovakvih zamki se bježi.

„Poštenom po poštenju uzvraćaš.“ Biblija

Ipak, to ne znači da se ljudi sami neće i dizati i spuštati ispod nas.

Ali Biblija piše: “Budite u miru sa drugima koliko je do vas. “

Za neke stvari nismo mi odgovorni.

„Zlo gospodarenje“, ono u nelegalnom odnosu prema čovjeku, ne treba uzimati ni kao utjehu.

Jadno je gospodarenje robovima. To naš Bog nije htio uzeti sebi.

Radije ponovo posložimo vrijednost stvari u našem životu. Teže je, ali se tu radost može nazvati svojim imenom.

I na kraju još da rečem:

Svi normalni ljudski odnosi su samo jedan red stvari za izlivanje Božjeg blagoslova.

Red stvari u kojem veći služi manjemu.

Da li bi vi ovlastili neki drugačiji mentalitet od ovoga, da vlada?

U svojim životima mi imamo ovaj izbor.